

νάχω τὸν ὕπνο διάφορο, καὶ τὸ φίλὶ, κοντὰ μου.

Μὰ ἐκείνη πάλι ἡ γελάδα τοῦ ἐκονιομιτζῆς; Μωρὲ μάτια μου βαρέλλα! Καὶ μὰς κάνει τὴν κομπή!... Σφιγγεται, σφιγγεται... μὰ σφιγγεται τὸ σακκά με τὸ ἀλεύρι; Στήθη εἶνε ἐκείνη ἡ βαλίτσες!... Καὶ θέλει, λέει, καὶ τὸ γυδὸ τοῦ φαρμακοποιοῦ γ' ἄντρα της!... Τὶν νὰ τὴν κλένῃ ὁ γυδὸς τοῦ φαρμακοποιοῦ;... Νὰ τὴν ἔχη γιά... μπουδὸ;...

Σκάρτηκε λίγο καὶ τὸ βότρε κ' ἀφῆτης:

Ἔτσι χοντρή καὶ ἄνοστη, εἶσαι ἄσωτὸ πιθάρι,
' Ἄλλοι καὶ τρισαλλοίμονο σ' ἔδοιον θεὸ νὰ σέ πάρη!...

Κ' ἔτσι μασοῦντας τὶς γειτονοπούλες της καὶ φτύνοντάς της πάλι, τὴν πήρε στὰ βυτερα ὁ ἔπνος τὴν Ἀλασατιανή.

Πρωτὶ-πρωτὶ ἀκόμα, πρὶν χαράξῃ ἡ αὐγὴ, ὄλοι ἦσαν μαζεμένοι στὴν αὐλὴ της. Δὲν ἔλειαν οὐδ' ὁ Παντελῆς Ἐρῆς, οὔτε ὁ Μερακλῆς ὁ Κῶσιος.

Στολισμένο μὲ λουλουῖα καὶ μὲ πέπλους κατακόκκινους, σάν νύφη παράξενη καὶ ἔξωτικὴ, ἔφεραν τὸ σταμνὶ τοῦ Κλειδώνα, ἀπὸ τὴν ρίζα τῆς τριανταφυλλιάς.

Ἡ κοκώνα ἡ Μυρσιδοῦλα ἢ Ἀλασατιανὴ ἔτοιμάστηκε. Ἐπλυνε τὰ χέρια της μὲ μύσγο καὶ ροδόνερο, γιά ν' ἀλλάσῃ μέσα καὶ νὰ βγάλῃ τὰ σημάδια. Πλησίσιε καμαρωτῆ στὸ σταμνὶ κ' ἔβγαλε τὸ πέπλο. Ἡ καρδιάς τῶν κοριτσιῶν χτυποῦσαν κ' ἡ μεγάλες ἔτρεμαν στῆς τύχης τὰ γραμμένα.

— Καὶ τοῦ χρόνου, κιά Μυρσιδοῦλα! Ἄνοιχτο τὸ σπίτι σου, λουλουῖα ἡ καρδιά σου καὶ σάν τὸ γόναρο νερὸ νὰ τρέχουν ἡ δουλειές σου! τῆς φώναξαν ἡ γειτόνισσες.

— Χαρὰ στὸ χέρι σου, κοκώνα Μυρσιδοῦ.

— Ὅλα καλά κ' εὐχάριστα νὰ βνοῖν, σάν τὴ καλὴ καρδιά σου, χραιοσχέρα μου!

Λίνοια καὶ παίρνον ἡ εὐχὴς καὶ αἱ αἰώνις τῆς κοκώνας Μυρσιδοῦ.

Κι' ἄρχισαν πειὰ νὰ λένε τῆς εὐχημένισσας τὸ τραγοῦδι, τῆς Μυρσιδοῦλας τῆς νοικοκυρίας, ποὺ θὰ ἔβγαζε καὶ θὰ τραγοῦδοῦσε τὰ σημάδια:

Χεράκι κοντιλένιο μου, χεράκι ἀσπροχιονοῦτο
ἀνέβασε ὄλα τὰ καλά ἀπ' τοῦ Κλειδώνα τὸν πάτο...

Ἡ Μυρσιδοῦλα χαμόνευε: "Ἐξαγνα κόμπιασε. Ἐψαχνε-ἔψαχνε καὶ τίποτα δὲν ἔβγαζε ἀπ' τὸ κομπιράκι. Τὸ πρόσωπὸ της ἄλλαζε χίλια χρώματα.

— Χριστὸς καὶ Παναγιά μου! φηθῆσες. Τί ἔγιναν τὰ σημάδια!...

Ὁ χορὸς ἐξακολοῦθοῦσε τὰ ἐγκώμια, λέγοντας καὶ ξαναλέγοντας τὰ ἴδια, σοσ νὰ βγῆ τὸ πρῶτο σημάδι:

Ὅσοις κακὸ σοῦ μελετᾷ ὀν κάρια νὰ μαυρίσῃ,
τὸ χέρι του νὰ ξεραθῆ ροαδὸς νὰ καταντήσῃ...

— Μωρὲ χαθῆκαν τὰ σημάδια, φώναξε ἡ κοκώνα Μυρσιδοῦ ξαχνικά κ' ἔβγαλε τὸ χέρι της γιά νὰ τραβήξῃ τὰ μαλλιά της.

— Πῶ! πῶ! τί κακοσημαδὶ εἶνε τούτη, γειτόνισσες, οὐφλιάσε καὶ ξαναοῦφλιάσε.

Τὸ χέρι της ἦταν μαῦρο σάν νὰ τὸ εἶχε βουτήξῃ στὴν Κόλασι!... Μαῦρο σάν τὴν πίσσα. Τί εἶχε γίνει;

Θέλονε νὰ πωῖν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸ πιστεῖει, ὅτι τὴ νύχτα ὁ Ἐρῆς ὁ Παντελῆς καὶ ὁ Μερακλῆς ὁ Κῶσιος πηδῆσαν χωρὰ στὸν μπατσὲ τῆς κοκώνας Μυρσιδοῦ, ξεσκέλασαν τὸν Κλειδώνα, ἔφαγαν τὰ φρούτα ποῦχαν γιά σημάδια καὶ ρίξαν μελίαν καὶ καραμπογιὰ στὸ νερὸ.

Ἡ κοκώνα Μυρσιδοῦλα ἀρρώστησε ἀπ' τὸ κακὸ της. Τόσα δίσταζε εἶχε σακάφει! Τόσο φαρμάκια, τόσα περιάγματα! Καὶ πήγαν ὄλα χαμμένα!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι ἡ γυναίκες διατηροῦνται καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες καὶ ζοῦν περισσότερο χρόνια ἀπ' αὐτοὺς. Ἐρετὲ ὅμως πῶς ἐξηγεῖ αὐτὸ τὸ φαινόμενο ἕνας διαπρεπὴς Γάλλος ἰατρός;

«Αὐτὸ συμβαίνει, λέγει ὁ Ἐδουαδοῦς ἐπιστήμων, γιὰ τὴν ἡλικίαν μιλῶν περισσότερο ἀπ' τοὺς ἄνδρες. Ἡ φλυαρία εἶνε ἕνα εἶδος ἀσκήσεως, ἀπαραίτητο γιά αὐτοὺς, ποὺ διευκολύνει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, χωρὶς νὰ κορυφῆ τὰ ὄργανα τοῦ σώματος.»

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΤΣΑ

Παναγιωτίτσα λυγρή,
κατέβα κάτω στὴν αὐλῆ,
— Δὲν κατεβαίνω στὴν αὐλῆ
— τ' ἰ μ' ἔχει ἡ μάνα μου ἀρχοῦθ
— ὁ κῆρυς μου ἀρωβότρη.
— Κατέβα κάτω στὴν αὐλῆ
γιά νὰ μοῦ δώσης τὸ φίλι
τώρα ποῦ σ' ἦρα μοναχῆ.
— Μὲ φίλησες καὶ φῆς βροαδῶ
— ποῦ νὰ σὲ δῶ στὴ φυλακῆ,
— μὲ φίλησες καὶ σήμερα
— ποῦ νὰ σὲ δῶ στὰ σίδερα.

Η ΞΑΝΘΗ ΚΙ' Ο ΓΟΥΜΕΝΟΣ

Στὸ βουνὸ εἶνε μιά ἐκκλησιά
ποῦ τὴ λένε Παναγιά
— ἔχει μέσα μιά ξανθὴ
— ποῦ δανεῖζει τὸ φίλι.
"Ὅλοι ὄσοι τ' ἀκούσανε
ὄλοι πηλαλοῦσανε,
τ' ἀκούσε κ' ὁ γούμενος
κ' ἔτρεξε ξεσκουφωτός.
— Γούμενε κακόμοιρε,
— ποῦν' τὸ καλυμὰ σου;
— Στὸ κελλὶ μου τ' ἀφῆσα,
— γιά φίλι πηλάλησα!...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

I

Ἀρχόντισσες, παρακαλῶ νὰ ποῦ ἕνα μοιρολόγι
οὔτε ἀπὸ χῆρα τ' ἀκούσα οὔτε ἀπὸ παντρεμένη,
τοῦ Χάρου ἡ μάνα τὸ πλεγε καὶ τῶπαμε τραγοῦδι:
— Μαζώξτε νιές τοὺς ἄντρες σας, μανάδες τὰ παιδιὰ σας
γιατὶ εἰν' ὁ γυδὸς μου κινηρός, θὰ βγῆ νὰ κινηρήσῃ.
— Δὲν κινηγαίε στὶς ἐρημιές, δὲν κινηγαίε στοὺς κάμπους,
— μόν' κινηγαίε τὶς ὄμορφες καὶ τ' ἀξία παλληκάρια.

II

Νάχα τὸ στήθος μαριμνο καὶ τὴ φωνὴ καμπάνια
ν' ἀκούσῃ ἡ τέρα γειτονιά κ' ἡ ταραῖνια ρούφα,
νάθοῦν καρδοῦλες θλιβερές, καρδοῦλες πονεμένες,
νὰ κλαίῃ ἡ μά τὸν ἄντρα της κ' ἡ ἄλλη τὸ παιδί της,
νὰ κλαίω κ' ἐγὼ τὴν κόρη μου τὴν πολυγαταμένη
ποῦ μ' ἀφῆσε μικρὸ παιδί, μικρὸ παιδί στὴν κούνια,
— Κι' ἂν κλάψῃ, μάνα, τὸ παιδί σάγῃ καὶ κινήσῃ το,
— κ' ἂν σοῦ ζητήσῃ καὶ βίβ' σάγῃ καὶ βόζαξέ το.

III

Ἐφῆς προφῆς ἐδιάβαινα ἀπὸνα ὀμοκλήσι
πῶχε παραῖνα ἠμητάτα, ἀέθρα καὶ ξαδέρφια.
Καὶ κάποιο μῆμα ἀτόμερο, ἐσχοιστὸ ἀπ' τ' ἄλλα,
δὲν εἶδα καὶ τὸ πάτησα καθῶς περνοῦσα ἐκεῖθε
κ' ἀκούο τὸ μῆμα νὰ βογγᾷ, νὰ βραναστανεάζῃ.
— Τί ἔχεις, μῆμα, καὶ βογγᾷ καὶ βραναστανεάζεις,
μὴν εἰν' τὸ χῆμα σου βαρῆ κ' ἡ πλάκα σου μεγάλη;
— Ἐγὼ, διαδάτη μου, βογγᾷ καὶ βραναστανεάζω

τ' ἡ θέλα νάμουν σάτι μου, νάμουνε στὴν αὐλῆ μου,
νὰ φάω σταφύλι ροαδὸς ἀπ' τὴν κληματιά μου,
νὰ πῶ νερὸ ἀπ' τὴ βροῖα μου νὰ δροσιτῆ ἡ καρδιά μου,
νάχω καὶ τὸ παιδιὰ μου στὴν ἀγκαλιά μου μέσα.

Η ΛΥΓΓΕΡΗ

Σαράντα δυὸ κλεφτάτουλα μιά κόρη ἀγαποῦσαν,
κόρη πανόρη καὶ ὀμορφὴ καὶ μὲ φλυαρία στὰ στήθη.
Μιά Κυριακὴ καὶ μιά Λαυρῆ ποῦ ζόρεσαν ἀνάμια
κ' ἕνας τὴν κτάτ' ἀπὸ δῶ κ' ἄλλος τὴ χαρτεῖος,
ἡ κόρη ποῦταν φρόνημ τὸς κρᾶζει καὶ τοὺς λέει:
— Μέσα στὸ περιθῶι μου, στὴ μέση ἀπ' τὴν αὐλῆ μου,
ἐκεῖ εἶνε βράχος παλαιός, λιθάρι ὀζομένο
κ' ὄποιος τὸν σκόση ἀπὸ εἰσᾶς γυναῖκα νὰ μὲ πάρη.
Κανένας δὲν ἀπάντησε καὶ δὲν ἀπολογηθῆ,
μὴν τῆς Μαριῶς ὁ ψυχροῦς, τὸ παλληκάρι τ' ἄξιο,
μὲ τὴνα χέρι τῆπισσε, στὴν πλάτη του τὸ βάνει.
— Μὴν κοκινίσεις, λυγρή, κ' ἔλα στὴν ἀγκαλιά μου.

ΗΘΙΚΑ

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΥΔΑΣΙΓΚΤΩΝ

— Νὰ μὴν φανερόνης τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων. Αἰτῶ
εἶνε δουλειὰ τῶν οἰκείων, τῶν διδασκάλων καὶ τῶν προϊστα-
μένων του.
— Πρωτόμωτρο νὰ μὴν ἔχῃς καθόλου φίλους παρὰ νὰ ἔχῃς
φίλους κακοφῆτες.
— Μὴν κομμάσια ὅταν μιλάῃ ἄλλος, μὴν κάδεσα ὅταν στέ-
κονται ὄρθοι ἄλλοι μπροστά σου, μὴ βολήξῃς σὲ μέρη ἀπγο-
ρευμένα.
— Μὴ γυρῆς τις πλάτες πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸ πάντων
ὅταν μιλάς, μὴν κουνᾷς τὸ τραπέζι ὅταν ἄλλος διαδάξῃ ἢ γρά-
ψῃ, μὴν ἀκουμπᾷς ἀπάνω στὸ διπλανὸ σου.
— Νὰ μὴν κολακίεις ὅτε νὰ ἀστενεῖσαι μὲ δούσι δὲν
τοὺς ἀρέσουν τ' ἀστεία.

